

Практична робота 4

Тема. Застосування каскадних стилів у HTML-документах.

Підключення зовнішньої таблиці.

Поняття про таблиці каскадних стилів. Стиль – це набір правил оформлення та форматування, який можна застосовувати до різних елементів веб-документа. У разі використання стандартної мови HTML для надання кільком елементам певних властивостей (наприклад, призначення стилю шрифту) доводиться здавати ці властивості для кожного елемента. Використання таблиць стилів дає змогу уникнути цього, оптимізуючи розробку веб-сайтів. Стилї дають змогу позиціювати елементи сторінки (наприклад, тексти і графіку), задаючи координати. Крім того, таблиці стилів часто використовують під час створення так званих динамічних сторінок.

Таблиці каскадних стилів (CSS, Cascading Style Sheets) містять параметри форматування частини або всього тексту веб-сторінки. Якщо таку таблицю підключено, то у тегах можна просто вказувати посилання на неї, а не задавати велику кількість атрибутів. У цьому випадку стилі названі каскадними тому, що в одному документі їх можна описати кілька, і браузер використовуватиме їх каскадом відповідно до їхнього пріоритету.

Таблиці каскадних стилів – це передусім набори параметрів, що змінюють властивості тегів HTML. Такі набори називають ще визначенням тегів. Наприклад:

`P {font-size: 40pt; color: green; font-family: "Comic Sans MS"}`

Тут задано параметри для тегу абзацу `<P>`, які встановлюють розмір шрифту 40 пунктів, колір шрифту – зелений, гарнітуру - Comic Sans MS. У документі достатньо ввести теги `<P> ... </P>` із текстом абзацу, щоб автоматично надати йому зазначеного оформлення.

Параметрів форматування, які можна задавати за допомогою стилів, досить багато. Це зокрема:

- ◆ background – колір тла;
- ◆ font-family – стиль шрифту (гарнітура);
- ◆ font-size – розмір шрифту;
- ◆ font-weight – жирність шрифту;
- ◆ color – колір шрифту;
- ◆ text-decoration – оздоблення тексту;
- ◆ text-align – вирівнювання тексту;
- ◆ margin-top – відступ від верхнього рядка абзацу;
- ◆ line-height – міжрядкова відстань.

Застосування каскадних стилів у HTML-документах. Є три способи зв'язку каскадних стилів із HTML-документом: підключення зовнішньої таблиці стилів; безпосередньо в тегах абзаців і заголовків.

Підключення зовнішньої таблиці стилів.

Зовнішні стилі (external style sheets)

Застосовуються за допомогою елемента `link`, який повинен розташовуватися тільки всередині елемента `head`

`<link rel="stylesheet" type="text/css" href="mystyle.css" media="all" />`

Зустрівши в HTML-документі цей тег, браузер завантажить з сайту CSS-файл (у нашому випадку це `mystyle.css`) і застосує до документа стилі, що містяться в ньому. Файл не повинен містити нічого, крім CSS-інструкцій. Зовнішній файл зі стилями зручний тим, що одні й ті ж стилі

можна застосовувати до множини документів на сайті - в кожному з них достатньо лише вписати один рядок з елементом `link`.

Приклад:

Відкрийте текстовий редактор Блокнот і введіть таке визначення тегу `<P>`:

```
P {font-size: 40pt; color: green; font-family: "Comic Sans MS"}
```

Збережіть файл з іменем **mystyle.css**.

Створіть у Блокноті файл такого змісту:

```
<HTML>
```

```
<HEAD>
```

```
<LINK REL="stylesheet" TYPE="text/css" HREF="mystyle.css">
```

```
<TITLE> Приклад використання CSS</TITLE>
```

```
</HEAD>
```

```
<BODY>
```

```
<P>Цей текст оформлено відповідно до таблиці стилів, яка міститься у файлі, що я створив  
- mystyle.css: розмір шрифту - 40 пунктів, колір шрифту – зелений, а гарнітура - Comic  
Sans MS. </P>
```

```
</BODY>
```

```
<HTML>
```

Збережіть цей файл з іменем **pryklad1.html** у тій самій папці, що і **mystyle.css**.

Відкрийте файл **pryklad1.html** у вікні браузера. Як бачите, хоча в цьому документі не задано жодних параметрів для тегу `<P> ... </P>`, текст абзацу набув нових властивостей, які описані в зовнішній таблиці стилів **mystyle.css**.

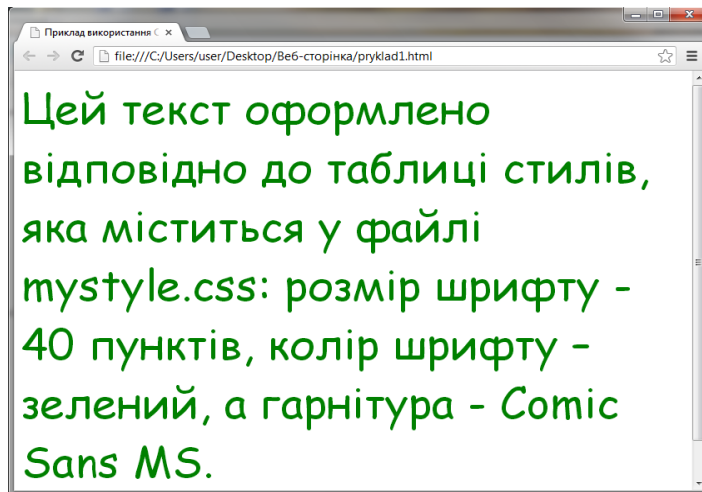

Рис1. Результат застосування таблиці каскадних стилів

Таблиці стилів документа (document style sheets)

називаються так тому, що розташовуються безпосередньо в HTML-документі і застосовуються лише до нього. Іноді називаються *embedded style sheet* (вбудований стиль). CSS-стилі та коментарі розташовуються між відкриваючим і закриваючим тегами елемента `style`:

```
<style type="text/css">...
```

```
</ style>
```

Сам тег **style** (на відміну від `link`) може знаходитися в будь-якій частині документа, але звичайно його розміщують всередині елемента **head**.

Стилі, що підставляються в рядок (inline styles)

Іноді потрібно призначити стиль окремого елемента на сторінці, не застосовуючи зовнішніх стилів і елемента style. Типовий випадок - елемент зустрічається один раз в документі або на сайті, але вимагає особливого оформлення. Скористаємося атрибутом style (саме атрибутом елементів, а не елементом!):

```
<p style="color: red">
```

Я абзац, виділений червоним кольором, інших таких на сайті немає

```
</p>
```

Атрибут style є у всіх HTML-елементів, що розташовуються в елементі body. У середині атрибуту style можна написати кілька CSS оголошень, розділених крапкою з комою, фігурні дужки не використовуються.

CSS - Як задати вид курсора

Задати вид курсора засобами CSS дуже просто. Для цього треба визначити, у яких елементів ми хочемо змінити вид курсора і додати в таблицю стилів всього одну строчку:

```
cursor: [вид];
```

Стандартні види курсорів:

1. crosshair - перехрестя
2. help - знак питання або повітряна куля (залежно від браузера)
3. e-resize, w-resize - двунаправленна горизонтальна стрілка
4. n-resize, s-resize - двунаправленна вертикальна стрілка
5. ne-resize, sw-resize - двунаправленна діагональна стрілка (з нижнього лівого кута у верхній правий)
6. se-resize, nw-resize - двунаправленна діагональна стрілка (з нижнього правого кута у верхній лівий)
7. move - перехрестя зі стрілками на кінці
8. pointer - долонька
9. text - вертикальна лінія
10. wait - пісочний годинник або циферблат (залежно від браузера)

І ще два значення:

- auto - вид за замовчуванням
- default - вид за замовчуванням на цій платформі (в основному стрілка)

Приклад:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title>Стандартні курсори</title>
</head>
<body>
```

```
<div style="cursor: wait; padding: 30px; background-color: #c0e4ff; border: 2px solid #008000; height: 300px; width: 300px">
Я дуже думаю...
<p style="width: 150px; text-align: center; cursor: help; background-color: #c5ffa0; border: 2px solid #008000">Кнопка "допомога"</p>
</div>
</body>
</html>
```

Завдання

1. Оформіть веб-сторінку за допомогою зовнішньої таблиці стилів із використанням трьох підходів, використовуючи свій дизайнерський підхід:
 - Використовуючи тег **<link>** з вказівкою **URL** зовнішньої таблиці стилів.
 - Використовуючи тег **<style>** усередині заголовка документа, тобто усередині тега **<head>**.
 - Використовуючи атрибут **style** у параметрах тега.

2. Використовуючи псевдоеlementи зробіть, щоб перша літера кожного рядка вірша була, напівжирною та червоного кольору.

РІДНА МОВА

Спитай себе, дитино, хто ти є,
І в серці обізветься рідна мова;
І в голосі ясним ім'я твоє
Просяє, наче зірка світанкова.

З родинного гнізда, немов пташа,
Ти полетиш, де світу далечизна,
Та в рідній мові буде вся душа
І вся твоя дорога, вся Вітчизна.

У просторах, яким немає меж,
Не згубишся, як на вітрах полова.
Моря перелетиш і не впадеш,
Допоки буде в серці рідна мова.
Д. Павличко

2. Змініть вид курсору, використовуючи всі вищезазначені (для кожного курсору зробіть свою область, це може бути текст або графічна область). Поясніть за що відповідає кожен атрибут та його значення.